

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Ради Старійшин
від 11 травня 2024 року
№ 15-14 (Протокол № 02-14)

ВВОДИТЬСЯ В ДІЮ

Рішенням Сенату
від ____ 2024 року №__-2024
(протокол №__)

Положення про ФРІ-табори (нова редакція)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Цим Положенням визначаються правила організації та проведення ФРІ-таборів.
- 1.2. ФРІ-табори – серія освітньо-мотиваційних проєктів у форматі наметового містечка, що проводяться, як правило, влітку.
- 1.3. ФРІ-табір триває не менше п'яти днів, включно з днями заїзду та від'їзду учасників.
- 1.4. Мовою проведення ФРІ-таборів є українська мова, крім випадків, коли метою ФРІ-табору є вивчення іноземної мови.
- 1.5. Комунікаційна служба ФРІ:
 - 1.5.1. реалізує загальну кампанію з просування ФРІ-таборів у соціальних мережах та медіа, зокрема поширює інформацію про ФРІ-табори для молоді з міст у яких відсутні осередки ФРІ;
 - 1.5.2. забезпечує підтримку ФРІ-таборів у поширенні інформації про них у медіа на національному рівні.
- 1.6. Ознакою належності проєкту до ФРІ-таборів є використання слів «ФРІ-табір», після яких зазначається назва ФРІ-табору, що обирається організаторами, наприклад: ФРІ-табір «Хвиля», ФРІ-табір «Be Free», ФРІ-табір «Project Camp» тощо.

- 1.7. Під час поширення інформації про ФРІ-табори використовується лендинг з коротким описом кожного ФРІ-табору та єдина реєстраційна анкета¹.
- 1.8. Партнерська служба ФРІ організовує централізований фандрейзинг з метою залучення додаткових ресурсів та синхронізації таборових партнерств.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ, ПРОГРАМА ФРІ-ТАБОРІВ

- 2.1. Метою ФРІ-таборів є залучення молодих людей до громадського активізму, зокрема до діяльності у ФРІ, через громадянську освіту задля формування та розвитку громадянських компетентностей молоді людини, що дасть змогу краще розуміти та реалізувати свої права в умовах демократії, відповідально ставитися до своїх прав та обов'язків, брати активну участь у суспільно-політичних процесах, а також усвідомлено забезпечувати захист, утвердження та розвиток демократії.
- 2.2. Завданнями ФРІ-таборів є:
 - 2.2.1. поширення громадянської освіти, у тому числі засобами неформальної освіти;
 - 2.2.2. посилення громадянської свідомості молоді;
 - 2.2.3. утвердження української громадянської ідентичності серед молоді;
 - 2.2.4. залучення молоді до членства у ФРІ задля реалізації мети та напрямів діяльності ФРІ.
- 2.3. Освітньо-мотиваційна програма ФРІ-табору визначається першочергово заданою тематикою, але принаймні три навчальних блоки на таборі мають стосуватися громадянської освіти, зокрема, але не виключно: вступ до громадської діяльності, проєктний менеджмент, лідерство, робота з медіа, права людини, взаємодія з державними органами та органами місцевого самоврядування, адвокаційні кампанії, боротьба зі стереотипами, медіаграмотність, критичне мислення тощо.

¹ Цей пункт не поширюється на ФРІ-табір «Лідер».

2.4. Презентація ФРІ обов'язково включається до програми ФРІ-табору.

3. ТАБОРОВА МАЙСТЕРНЯ

3.1. Для команд, що планують організовувати та проводити ФРІ-табори, щороку до початку таборового сезону Освітня служба ФРІ проводить Таборову майстерню – навчальний табір для оргкоманд ФРІ-таборів.

3.2. На Таборовій майстерні розглядаються питання, пов'язані з належною реалізацією цього Положення, зокрема такі блоки: формування програми, логістика, фінансова грамотність (співпраця з контрагентами, фінансова безпека тощо), облаштування місця таборування, звітування, кризовий менеджмент.

3.3. На Таборову майстерню поширюються вимоги розділів 8-12 цього Положення. Пункт 12.2 цього Положення застосовується до Табової майстерні без урахування критеріїв ефективності ФРІ-табору, визначених розділом 4 цього Положення.

4. КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ФРІ-ТАБОРУ

4.1. За тиждень до проведення ФРІ-табору він має відповідати таким критеріям:

4.1.1. не менше 200 реєстраційних анкет (крім ФРІ-табору «Лідер»);

4.1.2. не менше 45 учасників/учасниць сплатили організаційний внесок (крім ФРІ-табору «Лідер»);

4.1.3. не менше трьох згадок у регіональних та місцевих медіа, в тому числі принаймні одна – у теле-/радіоефірі (крім ФРІ-табору «Лідер»);

4.1.4. підтверджене місце таборування;

4.1.5. сформована команда ФРІ-табору;

- 4.1.6. принаймні троє членів оргкоманди мають досвід організації ФРІ-табору;
- 4.1.7. 20% від загального бюджету табору складають надані партнерами ресурси.
- 4.2. За результатами проведення ФРІ-табору він має відповідати таким критеріям:
 - 4.2.1. не менше 50 учасників/учасниць (без урахування організаторів/організаторок та тренерів/тренерок);
 - 4.2.2. не менше 15% постійно присутніх на таборі осіб є членами/членкинями ФРІ;
 - 4.2.3. не менше 25% учасників/учасниць табору заповнили анкети на вступ до ФРІ протягом двох тижнів після проведення табору (крім ФРІ-табору «Лідер»);
 - 4.2.4. принаймні три зовнішніх спікери/спікерки на таборі (крім ФРІ-табору «Лідер»);
 - 4.2.5. повний звіт про проведення ФРІ-табору подано вчасно;
 - 4.2.6. виконано вимогу пункту 11.5 цього Положення (крім ФРІ-табору «Лідер»);
 - 4.2.7. не менше 75% учасників/учасниць, що заповнили фідбек-форму, оцінюють проведення табору на високому рівні;
 - 4.2.8. стаття про проведення табору розміщена на сайті ФРІ, а також підготовлений та опублікований постреліз про табір, обов'язковою частиною якого є фотозвіт. Фотозвіт розміщується в обліковому записі ФРІ у Flickr;
 - 4.2.9. відсутні значні порушення цього Положення.
- 4.3. Невідповідність ФРІ-табору принаймні двом критеріям, передбаченим пунктом 4.1 цього розділу, надає право Голові та Секретарю Ради Старійшин за поданням Голови Освітньої служби ФРІ погодженим з Головою ФРІ скасувати проведення ФРІ-табору.

- 4.4. Невідповідність ФРІ-табору принаймні чотирьом критеріям, передбаченим пунктами 4.1 та 4.2 цього розділу, має наслідком визнання проведення ФРІ-табору незадовільним.

5. ЗАТВЕРДЖЕННЯ ФРІ-ТАБОРІВ ТА ЇХНІХ КООРДИНАТОРІВ/КООРДИНАТОРОК

- 5.1. ФРІ-табори та їх координатори/-ки затверджуються Радою Старійшин за поданнями оргкоманд (для ФРІ-таборів «Лідер» та «Крок до лідерства» імені Інни Волкової – кандидатів/кандидаток у координатори/координаторки) з урахуванням висновків Голови Освітньої служби ФРІ.
- 5.2. Подання про затвердження ФРІ-табору вноситься за формою, визначеною Радою Старійшин, не пізніше, ніж за 10 тижнів (70 днів) до запланованої дати проведення ФРІ-табору.
- 5.3. Подання про затвердження ФРІ-табору має містити:
- 5.3.1. його концепцію, мету та цілі табору, цільову аудиторію;
 - 5.3.2. орієнтовну програму із зазначенням потенційних спікерів;
 - 5.3.3. орієнтовний бюджет з вказанням переліку та вартості необхідних ресурсів, інвентаря, продуктів та послуг, та розмір внесків учасників (для ФРІ-табору «Лідер» – лише орієнтовний бюджет);
 - 5.3.4. орієнтовний склад команди (для ФРІ-таборів «Лідер» та «Крок до лідерства» імені Інни Волкової – за можливості);
 - 5.3.5. дати та орієнтовне місце проведення (за можливості також альтернативні місця проведення).
- 5.4. Освітня служба ФРІ попередньо розглядає такі подання та надає Раді Старійшин висновки про їхню відповідність вимогам цього Положення.
- 5.5. Одночасно з прийняттям рішення про затвердження ФРІ-табору Рада Старійшин призначає його координатора/координаторку, а також ментора/менторку з-поміж осіб, що мають успішний досвід в організації ФРІ-таборів. Ментор/менторка ФРІ-табору

призначаються з урахуванням побажань його координатора/координаторки.

6. ФРІ-ТАБІР «ЛІДЕР»

- 6.1. ФРІ-табір «Лідер» — головний внутрішній ФРІ-табір, що організовується з 2005 року.
- 6.2. ФРІ-табір «Лідер» проводиться в липні в околицях урочища Козьмешик (Ясінянська селищна територіальна громада Рахівського району Закарпатської області).
- 6.3. Обов'язковим елементом програми ФРІ-табору «Лідер» є спільний підйом на Говерлу — найвищу точку Українських Карпат, 16 липня, у день проголошення Декларації про державний суверенітет України у 1990 році та день заснування ФРІ у 2002 році.

Під час перебування на вершині Говерли урочисто виконується Державний гімн України.
- 6.4. Мета табору – синхронізація діяльності організації, обмін досвідом між осередками та налагодження зв'язку між поколіннями членів та членкинь ФРІ.
- 6.5. Програма ФРІ-табору «Лідер» має бути погоджена з Головою Освітньої служби, Головою ФРІ та Головою Ради Старійшин.
- 6.6. Участь у таборі можуть взяти лише члени та членкині ФРІ.
- 6.7. У виняткових випадках участь у таборі можуть взяти кандидати/кандидатки у члени ФРІ, але не більше ніж 10% від загальної кількості учасників. Участь кожного такого учасника/учасниці має бути погоджено Головою ФРІ за поданням належної мотивації від Голови або Правління осередку.
- 6.8. Участь у таборі для його учасників та учасниць є безоплатною, проте може передбачати придбання кожним учасником/учасницею харчових продуктів на суму, що не перевищує 200 грн.
- 6.9. Транспортні витрати учасникам/учасницям табору можуть відшкодовуватись коштом відповідних осередків ФРІ.

- 6.10. Старші члени/членкині ФРІ, які зробили значний внесок у розвиток ФРІ, запрошуються до участі у таборі як гості.
- 6.11. На відкритті та закритті табору з промовою до учасників звертається Голова ФРІ.
- 6.12. Фінансове забезпечення ФРІ-табору «Лідер» здійснюється коштом добровільних благодійних внесків, отриманих від старшочленства ФРІ та членів/членкинь ФРІ.
- 6.13. Відповідальними за збір благодійних внесків на проведення табору є координатор/координаторка табору та Голова ФРІ або уповноважена ним/нею людина.

7. ФРІ-ТАБІР «КРОК ДО ЛІДЕРСТВА» ІМЕНІ ІННИ ВОЛКОВОЇ

- 7.1. ФРІ-табір «Крок до лідерства» імені Інни Волкової — головний зовнішній ФРІ-табір, що організовується з 2006 року.
- 7.2. Ім'я Інни Волкової, голови Освітньої служби ФРІ у 2018-2020 роках, членкині Контрольно-ревізійної комісії у 2020 році, яка померла 20 жовтня 2020 року у віці 21 року від ускладнень, спричинених коронавірусною хворобою COVID-19, присвоєне табору у 2023 році.
- 7.3. ФРІ-табір «Крок до лідерства» імені Інни Волкової проводиться в серпні та, як правило, є останнім ФРІ-табором таборового сезону.
- 7.4. Обов'язковими елементами програми ФРІ-табору «Крок до лідерства» імені Інни Волкової є спільне відзначення Дня Незалежності України та інформаційний блок або тематична ватра, присвячені Інні Волковій та поширенню інформації про її внесок у ФРІ та популяризацію громадянської освіти в Україні.
- 7.5. Зміни до концепції, мети та цілей табору координатор/координаторка табору визначає та погоджує з Головою та Секретарем Ради Старійшин.
- 7.6. Основною метою табору є вступ його учасників/учасниць у ФРІ.

- 7.7. При поширенні інформації про табір та відборі учасників/учасниць перевага надається представникам/представницям тих регіонів України, де відсутні або мало представлені осередки ФРІ.
- 7.8. При поширенні інформації про табір обов'язковим є висвітлення інформації про Інну Волкову, її діяльність у ФРІ та громадянську діяльність загалом, як приклад впливу молодої людини на суспільство.
- 7.9. Для фінансового та ресурсного забезпечення табору, окрім внесків учасників, можуть використовуватись залишки благодійних внесків на проведення ФРІ-табору «Лідер».

8. ПРАВИЛА ТАБОРУВАННЯ, КУЛЬТУРА ФРІ-ТАБОРІВ

- 8.1. На ФРІ-таборах діють наступні правила:

Ми не вживаємо нецензурну лексику на таборі.

Ми не вживаємо алкоголь та наркотичні речовини. У разі порушення цього правила порушники негайно покидають територію табору.

Паління сигарет, кальяну, вейпу та інших не заборонених в Україні речовин дозволене лише в спеціально відведених місцях.

На ФРІ-таборах забороняється фізичне насилля.

Ми бережемо навколишнє середовище і після табору місце таборування має бути чистішим, ніж до його проведення.

Ми сортуємо сміття.

Після 23:00 — нічна тиша. Можна не спати, але не заважати при цьому іншим.

- 8.2. За порушення правил таборування комендант табору на власний розсуд може призначити покарання, такі як миття казанів, чергування на кухні, принесення дров або води тощо.
- 8.3. Учасники та організатори ФРІ-таборів спільно визначають правила перебування гостей та тренерів/тренерок на таборі, а також можуть встановлювати додаткові правила.

8.4. Обов'язковими елементами культури ФРІ-таборів є:

- 8.4.1. Відкриття/закриття табору відбувається в колі за присутності всіх присутніх на таборі із виконанням Державного Гімну України, одночасним підняттям прапорів України та ФРІ та закріпленням їх на щоглі на весь період табору, після виконання Державного Гімну України – вітанням «Слава Україні! Героям Слава!».
- 8.4.2. Підняття прапорів України та ФРІ на відкритті/закритті ФРІ-табору здійснюють наймолодший та найстарший учасники табору.
- 8.4.3. Відкриття дня відбувається в колі за присутності всіх учасників/учасниць та організаторів, які не залучені в невідкладні організаційні процеси.
- 8.4.4. Ватра – загальне спільне коло для всіх учасників/учасниць і організаторів табору із розважальною чи освітньою програмою або ж без встановленої програми.
- 8.4.5. Рефлексії для учасників/учасниць у невеликих групах зранку чи ввечері щодня.

9. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ТА УЧАСНИЦЬ ФРІ-ТАБОРІВ

9.1. Під час ФРІ-табору його учасники/учасниці мають право:

- 9.1.1. вільно визначати власний режим сну з урахуванням правил таборування;
- 9.1.2. допомагати команді ФРІ-табору, при цьому не завдаючи шкоди власній участі у програмі табору;

9.2. Учасники/учасниці ФРІ-табору зобов'язані:

- 9.2.1. дотримуватись правил таборування;
- 9.2.2. ставитись до майна ФРІ ощадно та використовувати його належним чином, у разі пошкодження, втрати або знищення майна ФРІ компенсувати організації його ремонт, придбати рівноцінну заміну або повністю компенсувати його вартість;

- 9.2.3. брати участь у всіх блоках навчальної програми табору та приходити вчасно на початок кожного блоку програми;
- 9.2.4. повідомляти коменданта у разі залишення території табору.
- 9.3. За порушення правил таборування та невиконання своїх обов'язків учасник/учасниця табору за рішенням оргкоманди покидає ФРІ-табір. Організаційний внесок при цьому не повертається.

10. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ОРГАНІЗАТОРІВ/ОРГАНІЗАТОРОК ФРІ-ТАБОРІВ

- 10.1. Організатори сприяють зародженню та втіленню ідей учасників, як тих, що стосуються самого табору, так і тих, що можуть бути реалізовані після його завершення.
- 10.2. Організатори табору мають створювати позитивне, дружнє, легке і приємне середовище для спілкування серед учасників та організаторів.
- 10.3. Збори команди щодня є необхідними для нормальної комунікації, координації дій.
- 10.4. Конструктивна критика, фідбек одне одному серед членів та членкинь ФРІ щодо організаторської роботи, проведення тренінгів, поведінки тощо вітаються і є ключами до розвитку кожного члена/членкині ФРІ як особистості. Аргументовані зауваження необхідно давати й сприймати спокійно, вдумливо та брати до уваги.
- 10.5. Організатори/організаторки дотримуються правил таборування та мають поширювати цінності ФРІ серед учасників/учасниць.
- 10.6. Ощадно ставитись до майна ФРІ та використовувати його належним чином, у разі пошкодження, втрати або знищення майна ФРІ компенсувати організації його ремонт, придбати рівноцінну заміну або повністю компенсувати його вартість.

11. ФІНАНСОВЕ ТА РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФРІ-ТАБОРІВ

- 11.1. Фінансове та ресурсне забезпечення ФРІ-таборів здійснюється за рахунок: організаційних внесків учасників/учасниць, благодійних внесків, майна та коштів ФРІ та залучених ресурсів з урахуванням вимог Статуту ФРІ, Правил фінансування та ресурсного забезпечення ФРІ, а також Концепції освітньої діяльності ФРІ.
- 11.2. При формуванні бюджету ФРІ-табору рекомендується закладати 10% на непередбачувані витрати. У разі, якщо ці кошти не були використані, координатор/координаторка табору може передати їх на рахунок відокремленого підрозділу, який організовує табір, або на рахунок ФРІ, як благодійний внесок.
- 11.3. Організаційні внески збираються на банківський рахунок ФРІ та використовуються відповідно до Порядку використання коштів ФРІ, затвердженого Головою ФРІ.
- 11.4. Організаційний внесок учасника/учасниці ФРІ-табору складає не більше 165 гривень на день.
- 11.5. 15% (з округленням до найближчих 5 гривень) з кожного організаційного внеску на табір спрямовуються до Бюджету ФРІ та можуть використовуватись як для ремонту та придбання інвентарю, так і на розвиток ФРІ.
- 11.6. У разі відмови від участі у ФРІ-таборі повернення організаційного внеску здійснюється на розсуд координатора/координаторки табору.
- 11.7. Для розв'язання питань забезпечення майном ФРІ-таборів, ефективного його транспортування між місцями таборування та місцем постійного зберігання майна, Голова ФРІ за погодженням з Головою та Секретарем Ради Старійшин призначає Логіста/Логістку ФРІ-таборів, який/яка:
 - 11.7.1. здійснює збір та опрацювання подань таборових команд щодо забезпечення майном, яке є у власності ФРІ;
 - 11.7.2. розподіляє майно між ФРІ-таборами, повідомляє команди таборів про адресу подальшого відправлення майна;
 - 11.7.3. контролює та відповідає за процес транспортування майна між таборами та місцями його постійного зберігання;

- 11.7.4. після завершення таборового сезону та повернення всього майна на місця постійного зберігання, до 1 жовтня звітує перед Контрольно-ревізійною комісією про своєчасність та ефективність забезпечення таборів майном, про кількість безповоротно втраченого і пошкодженого майна, а також про причини таких втрат і пошкоджень;
 - 11.7.5. у разі наявності безповоротно втраченого та/або пошкодженого інвентаря після повернення всього майна на місця постійного зберігання подає до Контрольно-ревізійної комісії заяву щодо винесення обов'язкового до виконання припису щодо відшкодування вартості втраченого чи пошкодженого майна та інших стягнень членам ФРІ, дії чи бездіяльність яких призвели до безповоротних втрат чи пошкодження майна;
 - 11.7.6. у разі неможливості забезпечити у повному обсязі два чи більше ФРІ-табори майном для їх проведення, визначає частки від доступної кількості майна, які будуть відправлені на той чи інший ФРІ-табір.
- 11.8. ФРІ-табори «Лідер» та «Крок до лідерства» імені Інни Волкової мають першочергове право на фінансове та ресурсне забезпечення.

12. ЗВІТУВАННЯ

- 12.1. Не пізніше, ніж за 14 днів після закриття ФРІ-табору, його координатор/координаторка має підготувати звіт із результатами проведення табору за формою, затвердженою Радою Старійшин. Зокрема, звіт має містити інформацію, яка дозволяє встановити відповідність критеріям ефективності ФРІ-табору, визначеним розділом 4 цього Положення.
- 12.2. Розглянувши звіт, Рада Старійшин приймає рішення щодо визнання проведення табору задовільним чи незадовільним з урахуванням дотримання критеріїв ефективності ФРІ-табору, визначених розділом 4 цього Положення.
- 12.3. Невід'ємними частинами звіту є чеки та розписки (в яких зазначається ПІБ, контактні дані особи/підприємства, що отримує

кошти, а також перелік і кількість товарів чи послуг та загальна сума; підпис особи, яка отримала кошти) за витрачені кошти.

- 12.4. Фінансовий звіт, не підкріплений чеками та розписками (повна або часткова їх відсутність), вважається неповним і є підставою для винесення Контрольно-ревізійною комісією припису про відшкодування коштів, витрачених без підкріплення чеками та розписками.
- 12.5. За неподання, неповне або несвоєчасне подання звіту із результатами проведення ФРІ-табору на координатора/координаторку, координаторів чи інших членів/членкинь команди, які відповідальні за це порушення, Контрольно-ревізійна комісія може накласти одне зі стягнень, передбачених Статутом ФРІ.